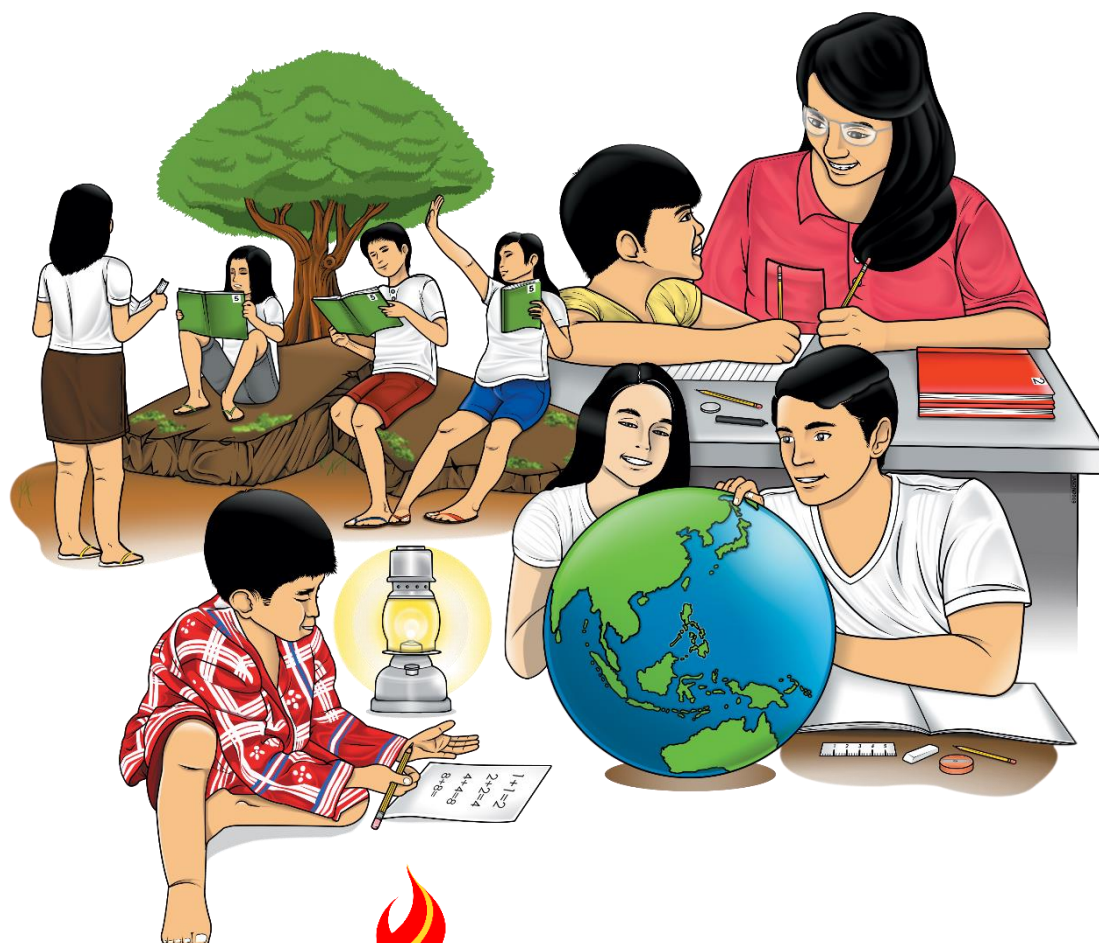

Araling Panlipunan

Unang Markahan – Modyul 4:
Bumubuo ng Komunidad

Araling Panlipunan – Ikalawang Baitang
Alternative Delivery Mode
Unang Markahan – Modyul 4: Bumubuo ng Komunidad
Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa **Batas Republika 8293, Seksiyon 176** na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon
Kalihim: Leonor Magtolis Briones
Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Mga Bumuo

Manunulat	: Fatima A. Mejia
Patnugot	: Rebecca K. Sotto, PhD : Helen G. Laus, EdD : Marie Ann C. Ligsay, PhD
Tagasuri	: Lily Beth B. Mallari : Angelica M. Burayag, PhD
Tagaguhit	: Christopher S. Carreon
Tagalapat	: Rachel P. Sison
Tagapamahala:	Nicolas T. Capulong, PhD, CESO V Librada M. Rubio, PhD Ma. Editha R. Caparas, EdD Nestor P. Nuesca, EdD Robert E. Osongco, EdD Lily Beth B. Mallari Rebecca K. Sotto, PhD

Inilimbag sa Republika ng Pilipinas ng _____

Kagawaran ng Edukasyon – Rehiyon III

Office Address: Matalino St., Government Center, Maimpis, City of San Fernando
Telefax: (045) 598-8580 to 8
Office Address: region3@deped.gov.ph

Araling Panlipunan

Unang Markahan – Modyul 4:
Bumubuo ng Komunidad

Paunang Salita

Para sa tagapagdaloy:

Malugod na pagtanggap sa asignaturang **Araling Panlipunan 2** ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul para sa araling **Bumubuo ng Komunidad**.

Ang modyul na ito ay pinagtulungang dinisenyo, nilinang at sinuri ng mga edukador mula sa pambuliko at pampribadong institusyon upang gabayan ka, ang gurong tagapagdaloy upang matulungang makamit ng mag-aaral ang pamantayang itinakda ng Kurikulum ng K to12 habang kanilang pinanagumpayan ang pansarili, panlipunan at pang-ekonomikong hamon sa pag-aaral.

Ang tulong-aral na ito ay umaasang makauugnay ang mag-aaral sa mapatnubay at malayang pagkatuto na mga gawain ayon sa kanilang kakayahan, bilis at oras. Naglalayon din itong matulungan ang mag-aaral upang makamit ang mga kasanayang pan-21 siglo habang isinasaalang-alang ang kanilang mga pangangailangan at kalagayan.

Bilang tagapagdaloy, inaasahang bibigyan mo ng paunang kaalaman ang mag-aaral kung paano gamitin ang modyul na ito. Kinakailangan ding subaybayan at itala ang pag-unlad nila habang hinahayaan silang pamahalaan ang kanilang sariling pagkatuto. Bukod dito, inaasahan mula sa iyo na higit pang hikayatin at gabayan ang mag-aaral habang isinasagawa ang mga gawaing nakapaloob sa modyul.

Para sa mag-aaral:

Malugod na pagtanggap sa asignaturang **Araling Panlipunan 2** ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul para sa araling **Bumubuo ng Komunidad**.

Ang modyul na ito ay ginawa bilang tugon sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong madulutan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang modyul na ito ay may mga bahagi at icon na dapat mong maunawaan.

Alamin

Sa bahaging ito, malalaman mo ang mga dapat mong matutuhan sa modyul.

Subukin

Sa pagsusulit na ito, makikita natin kung ano na ang kaalaman mo sa aralin ng modyul. Kung nakuha mo ang lahat ng tamang sagot (100%), maaari mong laktawan ang bahaging ito ng modyul.

Balikan

Ito ay maikling pagsasanay o balik-aral upang matulungan kang maiugnay ang kasalukuyang aralin sa naunang leksyon.

Tuklasin

Sa bahaging ito, ang bagong aralin ay ipakikilala sa iyo sa maraming paraan tulad ng isang kuwento, awitin, tula, pambukas na suliranin, gawain o isang sitwasyon.

Suriin

Sa seksyong ito, bibigyan ka ng maikling pagtalakay sa aralin. Layunin nitong matulungan kang maunawaan ang bagong konsepto at mga kasanayan.

Pagyamanin

Binubuo ito ng mga gawaing para sa mapatnubay at malayang pagsasanay upang mapagtibay ang iyong pang-unawa at mga kasanayan sa paksa. Maaari mong iwasto ang mga sagot mo sa pagsasanay gamit ang susi sa pagwawasto sa huling bahagi ng modyul.

Isaisip

Naglalaman ito ng mga katanungan o pupunan ang patlang ng pangungusap o talata upang maproseso kung anong natutuhan mo mula sa aralin.

Isagawa

Ito ay naglalaman ng gawaing makatutulong sa iyo upang maisalin ang bagong kaalaman o kasanayan sa tunay na sitwasyon o realidad ng buhay.

Tayahin

Ito ay gawain na naglalayong matasa o masukat ang antas ng pagkatuto sa pagkamit ng natutuhang kompetensi.

Karagdagang Gawain

Sa bahaging ito, may ibibigay sa iyong panibagong gawain upang pagyamanin ang iyong kaalaman o kasanayan sa natutuhang aralin.

Susi sa Pagwawasto

Naglalaman ito ng mga tamang sagot sa lahat ng mga gawain sa modyul.

Sa katapusan ng modyul na ito, makikita mo rin ang:

Sanggunian

Ito ang talaan ng lahat ng pinagkuhanan sa paglikha o paglinang ng modyul na ito.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anumang marka o sulat ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.
2. Huwag kalimutang sagutin ang *Subukin* bago lumipat sa iba pang gawaing napapaloob sa modyul.
3. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat pagsasanay.
4. Obserbahan ang katapatan at integridad sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
5. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
6. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagdaloy kung tapos nang sagutin lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang inyong guro o tagapagdaloy. Maaari ka rin humingi ng tulong kay nanay o tatay, o sa nakatatanda mong kapatid o sino man sa iyong mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa.

Umaasa kami, sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakakuha ka ng malalim na pang-unawa sa kaugnay na mga kompetensi. Kaya mo ito!

Alamin

Ang modyul na ito ay naglalaman ng mga gawain at aktibidad upang maunawaan ng mga mag-aaral ang Pagkilala sa Komunidad.

Sa katapusan ng modyul na ito, ikaw ay inaasahan na:

1. natutukoy ang mga bumubuo ng komunidad
 - a. mga taong naninirahan;
 - b. mga institusyon;
 - c. mga iba pang istrukturang panlipunan;
2. naipaliliwanag ang kahalagahan ng bawat institusyong bumubuo ng komunidad.

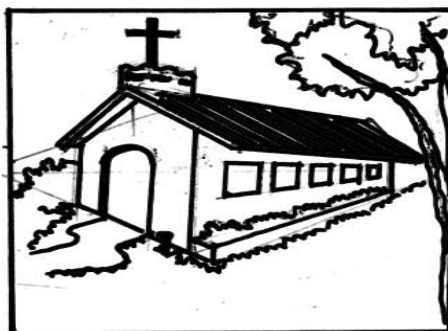
Subukin

Kilalanin ang mga sumusunod na larawan. Isulat ang sagot sa patlang.

1.

2.

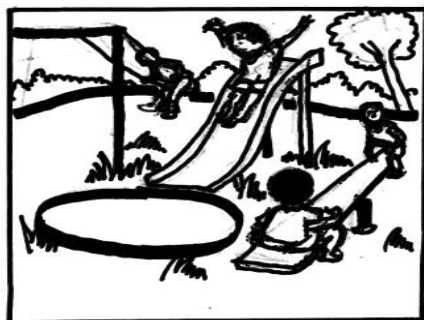
3.

4.

5.

Aralin

1

Bumubuo ng Komunidad

Balikan

Balikan ang nakaraang aralin.

Mula sa mga salita sa bawat kahon buuin ang kahulugan ng komunidad. Isulat ang sagot sa ibaba.

pisikal na
kalagayan

Naninirahan sa isang
pook na magkatulad

ay binubuo ng pangkat
ng mga tao

kapaligiran at

Ang komunidad

Tuklasin

Nakapasyal ka na ba sa iyong komunidad?

Ano-ano ang mga istruktura na iyong nakita?

Alam mo ba ang kahalagahan ng bawat istruktura sa iyong komunidad?

Basahin ang maikling tula patungkol sa komunidad ni Celso.

Ang Aking Komunidad

Aakda ni Fatima A. Mejia

Celso ang aking ngalan,
Masayang pamilya ang aking tangan,
Sa tabing dagat ang aming tirahan,
Sariwang hangin aming nalalanghap.

Sa may Kanluran ang Pamilihang Bayan,
Mga isdang huli doo'y dinadala,
Kung pupunta sa Silangan,
Iyong makikita aming paaralan at simbahan.

Sentrong Pangkalusugan sa timog madadatnan,
Mga doktor at nars ika'y lulunasan,
Sa hilaga ay Pamahalaang Bayan at
Pook-libangan,
Ito ang komunidad na aking kinabibilangan.

Ilarawan ang komunidad ni Celso?

Saan matatagpuan ang komunidad ni Celso?

Ano-ano ang mga bumubuo ng komunidad ni Celso?

Suriin

Ang komunidad ay binubuo ng pamilya, paaralan, pamahalaan, simbahan, sentrong pangkalusugan, pook libangan at pamilihan.

Ang bawat institusyon ay mahalaga sa pagtugon ng mga pangangailangan ng bawat kasapi nito.

Ang mga larawan ay ang mga institusyong bumubuo ng komunidad.

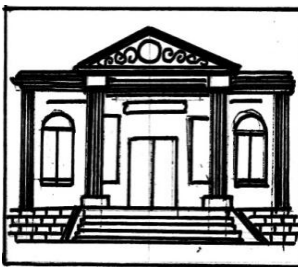
Mga Institusyong Bumubuo ng Komunidad

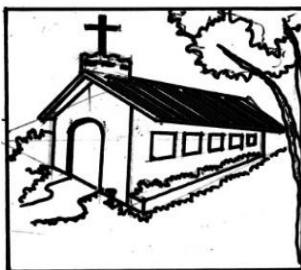
Pamilya ang pinakamaliit na yunit ng pamayanan kung saan haligi ng tahanan o tatay, ilaw ng tahanan o nanay at mga anak.

Paaralan ang siyang nagbibigay ng pormal na edukasyon sa mga mag-aaral upang mapalawak pa ang kaalaman sa iba't-ibang kasanayan.

Pamahalaan ang gumagawa at nagpapatupad ng mga batas sa komunidad upang mapanatili ang kaayusan at kapayapaan.

Simbahan ang nagpapahayag ng salita ng Diyos ayon sa Bibliya upang mas tumibay ang ating pananampalataya sa Maykapal.

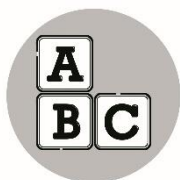
Ospital o *Health Center* ang nagbibigay ng serbisyong medical sa komunidad. Sinisigurong mapanitili ang maayos na kalusugan ng bawat kasapi.

Pook-ibangan o lugar pasyalan na pinagdarausan ng mga aktibidad o programa ng komunidad.

Pamilihan ang lugar kung saan mabibili ang mga pangunahing pangangailangan ng mga kasapi ng komunidad tulad ng pagkain, damit at iba pa.

Pagyamanin

A. Buuin ang mga pangalan ng mga sumusunod na institusyon.

--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--

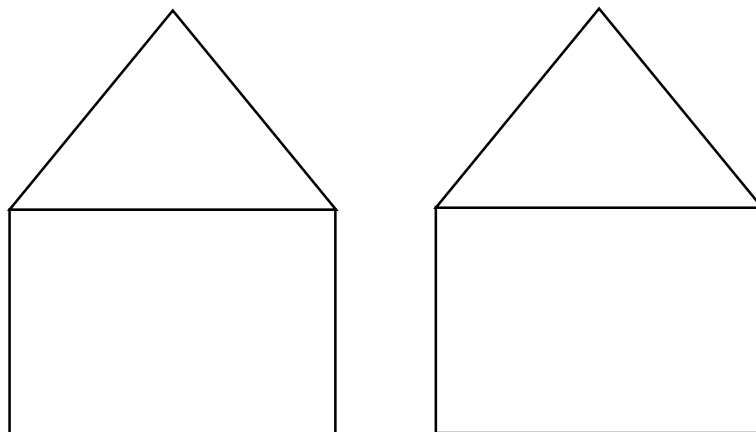
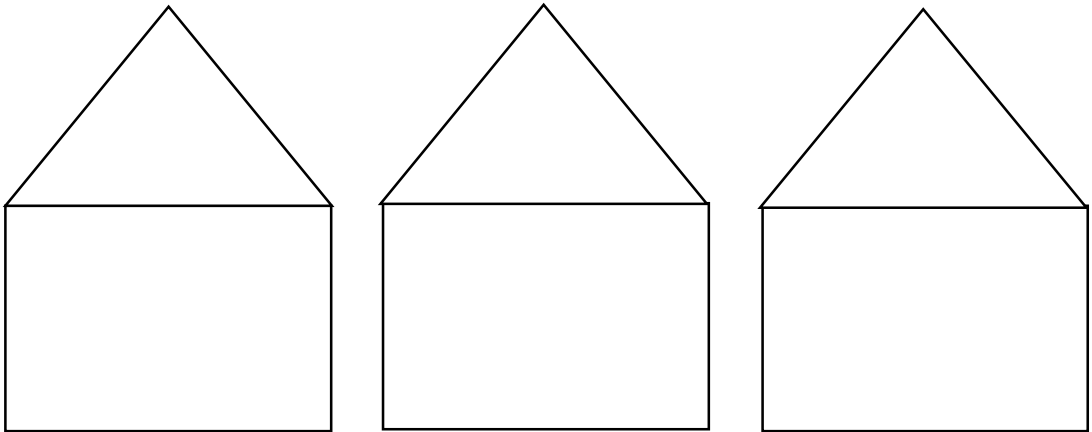
--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

B. Piliin sa loob ng kahon ang mga institusyong bumubuo sa komunidad. Isulat sa loob ng bawat bahay ang sagot.

kabinet	pamahalaan	tindahan
ospital	mall	paaralan
pamilihan	kahon	anyong lupa
pamilya	tao	bagay

C. Basahin ang maikling tula, itala ang mga institusyon na mayroon ang komunidad ni Celso. Isulat ang sagot sa mga kabahayan.

Ang Aking Komunidad

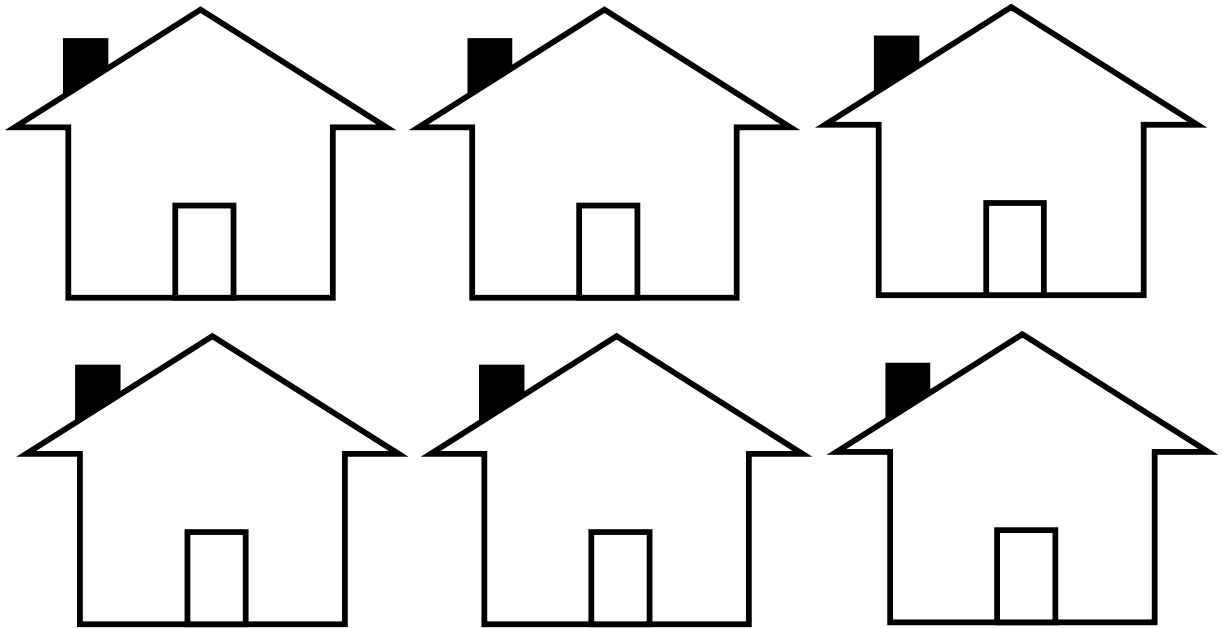
Akda ni Fatima A. Mejia

Celso ang aking ngalan,
Masayang pamilya ang aking tangan,
Sa tabing dagat ang aming tirahan,
Sariwang hangin iyong malalanghap.

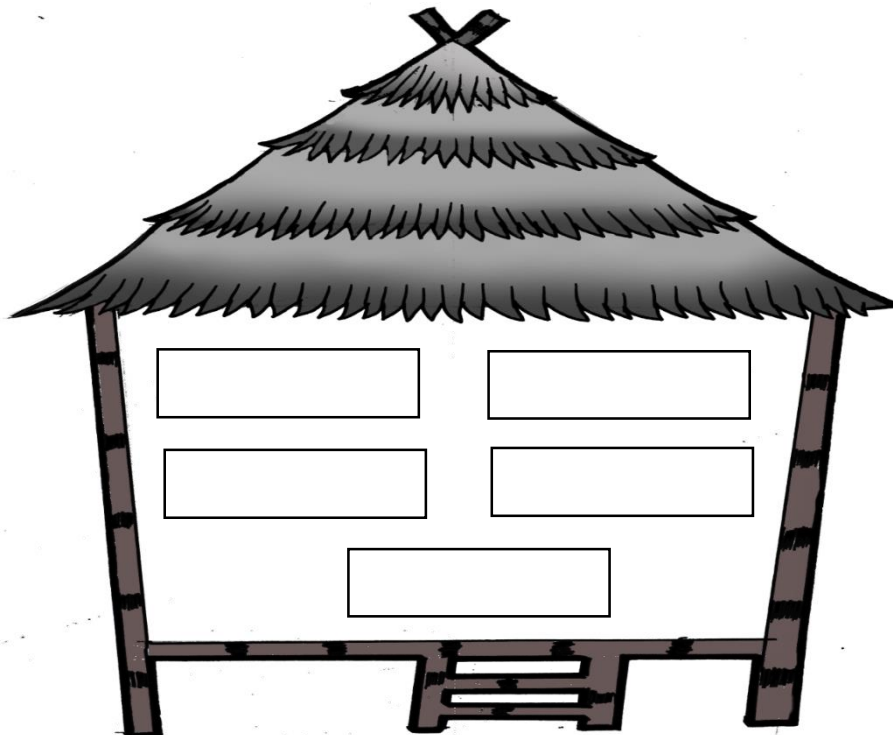
Sa may Kanluran ang Pamilihang Bayan,
Mga isdang huli doo'y dinadala,
Kung pupunta sa Silangan,
Iyong makikita aming paaralan at simbahan.

Sentrong Pangkalusugan sa timog madadatnan,
Mga doktor at nars ika'y lulunasan,
Sa hilaga ay Pamahalaang Bayan at
Pook-libangan,
Ito ang komunidad na aking kinabibilangan.

Mga Institusyon na bumubuo sa komunidad ni Celso

D. Itala ang mga institusyon na matatagpuan sa iyong komunidad. Isulat ang iyong sagot sa kahon.

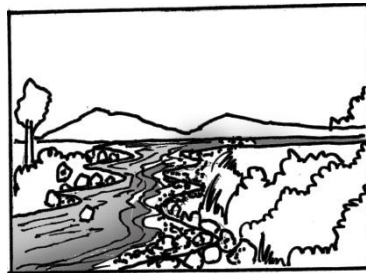

E. Lagyan ng masayang mukha ☺ ang patlang kung ito ay halimbawa ng mga institusyong bumubuo sa komunidad at ekis X naman kung hindi.

_____ 1.

_____ 2.

_____ 3.

_____ 4.

_____ 5.

F. Tukuyin kung anong institusyon na bumubuo ng komunidad ang isinasaad sa bawat bilang. Bilugan ang titik ng tamang sagot.

1. Lugar kung saan sama-samang nananalangin ang mga tao.

a. simbahan b. paaralan c. barangay hall

2. Ang institusyon na humuhubog sa kaisipan ng mga mag-aaral tungo sa pag-unlad.

a. health center b. paaralan c. barangay hall

3. Nangangalaga sa kalusugan ng mga mamamayan.

a. paaralan b. health center c. pamilihan

4. Ito ay lugar kung saan nabibili ang mga pangunahing pangangailangan.

a. barangay hall b. pamilihan c. paaralan

5. Ang lugar kung saan maaaring mamasyal at makapaglaro ang mag-anak.

a. paaralan b. plasa c. pamilihan

G. Ibigay ang kahalagahan ng bawat institusyong nasa larawan. Isulat ang sagot sa bawat kahon.

Mga Institusyong
Bumubuo ng
Komunidad

Kahalagahan ng bawat
institusyon

1.

2.

3.

4.

5.

H. Piliin at isulat sa patlang ang letra ng tamang salita na bubuo sa diwa ng pangungusap.

1. Sinasamahan ko si inay sa pagpunta sa _____ upang bumili ng mga prutas at gulay.

a. paaralan	b. pamilihan	c. plasa
-------------	--------------	----------

2. Ang aming _____ ay masayang nakatira sa Bayan ng Tarlac.

a. plasa	b. ospital	c. pamilya
----------	------------	------------

3. Sa _____ dinadala ang aking bunsong kapatid upang mabigyan ng libreng bakuna at mga bitamina.

a. health center	b. pamahalaan	c. simbahan
------------------	---------------	-------------

4. Tuwing araw ng Linggo ay sama-sama kaming nagtutungo sa _____ upang magdasal at magpasalamat sa Diyos.

a. ospital	b. simbahan	c. Plasa
------------	-------------	----------

5. Sa _____ kami ay tinuturuang magbasa, magsulat at mapalawak pa ang aming kaalaman.

a. paaralan	b. Health Center	c. pamilihan
-------------	------------------	--------------

Isaisip

Bilugan ang angkop na salita upang mabuo ang diwa ng talata.

Ang komunidad ay binubuo ng (nanay, pamilya), (paaralan, gusali), (prinsipal, pamahalaan), simbahan, sentrong pangkalusugan, (pook-libangan, pook-taguan) at pamilihan.

Ang bawat institusyon ay mahalaga sa pagtugon ng mga (paghahanap, pangangailangan) ng bawat kasapi nito.

Isagawa

Isulat sa patlang ang institusyong tinutukoy sa bawat pahayag ni Ana. Piliin ang tamang sagot sa kahon.

health center

palengke

simbahan

pamilya

paaralan

Ako si Ana, kasama ng aking _____ ay nagtutungo kami sa _____ tuwing araw ng linggo upang sama-samang magdasal at magpasalamat sa Diyos. Pagkatapos magsimba, sinasamahan ko si inay sa _____ para bumili ng aming pagkain at iba pang pangangailangan.

Pagdating ng araw ng Lunes hanggang Biyernes ako naman ay pumapasok sa _____ upang mabigyan ng pormal na edukasyon. Masaya ako na nagkaroon ako ng pagkakataon na makapag-aral.

Samantala, malapit naman dito ang aming _____ na bukas sa mga mamamayan upang magbigay ng libreng bakuna, bitamina at gamot sa mga may sakit.

Ito ang naibibigay ng aking komunidad sa aking sarili at aming pamilya.

Tayahin

Pagtambalin ang Hanay A sa Hanay B. Isulat ang sagot sa patlang.

Hanay A

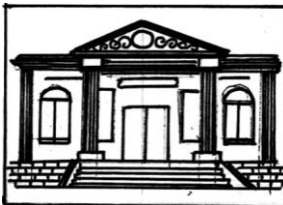
Hanay B

___ 1.

a. Lugar kung saan maaaring makapaglibang at makapaglaro.

___ 2.

b. Gumagawa ng batas at nagpapanatili ng kaayusan sa komunidad.

___ 3.

c. Nabibili ang mga pangunahing pangangailangan.

___ 4.

d. Binubuo ng mag-anak, nanay, tatay at mga anak.

___ 5.

d. Binubuo ng mag-anak, nanay, tatay at mga anak.

Karagdagang Gawain

Hanapin at kulayan sa crossword puzzle ang mga sumusunod na salita na tumutukoy sa iba pang mga istrukturang panlipunan na matatagpuan sa komunidad.

plasa	munisipyo	palengke
barangay hall	health center	

O	P	K	J	G	N	B	L	P	E	D	P
B	A	R	A	N	G	A	Y	H	A	L	L
S	D	M	U	N	I	S	I	P	Y	O	A
A	G	J	K	I	O	I	I	O	P	U	S
P	A	L	E	N	G	K	E	X	Y	F	A
H	E	A	L	T	H	C	E	N	T	E	R

Susi sa Pagwawasto

<p>Subukin</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pamilya 2. simbahan 3. ospital 4. pamilyan 5. parke 	<p>Balikin</p> <p>Ang komunidad ay binubuo ng pamilya, paaralan, pamahalaan, simbahan, sentrong pangkalusugan, pook libangan at pamilyan.</p>	<p>Pagymamanin</p> <p>A</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. simbahan 2. paaralan 3. ospital 4. pamilyan 5. plasa 	<p>B</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pamahalaan 2. paaralan 3. ospital 4. pamilyan 5. pamilya
<p>C</p> <p>Macaring iba-iba ang sagot ng mag-aaral.</p>	<p>D</p> <p>Macaring iba-iba ang sagot ng mag-aaral.</p>	<p>E</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ☹️ 2. X 3. ☹️ 4. ☹️ 5. X 	<p>F</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. B 2. C 3. D 4. E 5. A
<p>G</p> <p>Macaring iba-iba ang sagot ng mag-aaral.</p>	<p>H</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pamilyan 2. pamilya 3. Health Center 4. simbahan 5. paaralan 	<p>Isaisip</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pamilya 2. paaralan 3. pamahalaan 4. pook-libangan 5. pangangailangan 	<p>Isagawa</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pamilya 2. simbahan 3. palengke 4. paaralan 5. Health Center
<p>Tayahin</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. D 2. B 3. E 4. A 5. C 	<p>Karagdagang Gawain</p> <p>Patayo -plasa Pahalang -barangay hall -munisipyo -palengke -health center</p>		

Sanggunian

Gloria M. Cruz, Charity A. Capunitan, Emelita C. dela Rosa, Leo F. Arrobang "Ano ang Komunidad?"
Araling Panlipunan 2 (Department of Education-Instructional Materials Council Secretariat (DepEd-IMCS), Unang Edisyon, 2013), 3-17.

Gloria M. Cruz, Charity A. Capunitan, Emelita C. dela Rosa, Leo F. Arrobang "Ano ang Komunidad?"
Araling Panlipunan 2 Patnubay ng Guro
(Department of Education-Instructional Materials Council Secretariat (DepEd-IMCS), Unang Edisyon, 2013), 3-5.

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph